

Nagy Bálint dr. intelmei

Szerkesztett beszélgetés dr. Nagy Bálint ny. egyetemi tanárral talajról, termelési rendszerről, közhaszonról...

Őszintén be kell vallanom, hogy amikor ennek a témának (*talajélet és a fenntartható talajművelés témára kértük fel IP.*) a megírásához leültem, azokat az elégedetlenségeimet okozó hibákat, hatásgaranciákat csökkentő anomáliákat akartam leírni és értékelni, amelyek a baktérium trágyák fiziológiai szelekciója, engedélyezése, hatósági felügyelete, kezelése, vagy a baktérium törzsek fenntartása és alkalmazása területén tapasztalható és amelyekben gyakorlatilag megtalálható minden olyan szakmai hiba, amely az uralkodó technológiai szemlélet miatt az ágazat valamennyi területén megtalálható. Legsürgősebben helyre kell tenni az engedélyezés feladat rendszerét és feltételeit, de ugyanilyen sürgető a tenyésztési koncentrációból származó társadalmi veszélyek kockázatának kezelése és szigorúan ellenőrizni kell épp a tömeges tenyésztés miatt a törzsfenntartás műveleti eljárásait is. Egyáltalán, hogy a baktérium oltásra úgy kell tekintenünk, mint a jövő technológiai korszak egyik nagyon fontos eljárására, amelynek még nagyon sokat kell aludnia a világban ahhoz, hogy valóban garantált haszna és egyértelmű folyamata legyen.

Már a téma kidolgozásának a befejezésnél tartottam és a tőlem mindenkor elvárt és megszokott dörgedelmes megállapításokkal az értékelő téziseket kezdtem összeállítani, amikor írás közben a kezembe került az egyik folyóirat és benne egy beszámoló az ENSZ Környezetvédelmi Bizottságának jelenlegi határozatáról, mégpe-

dig olyan reménykeltő címmel, hogy „*ENSZ jelentés, a mezőgazdaságban paradigmaváltásra van szükség*”. Meglepetésemre éppen ez az a pont, amit magam is feszegetek, ezért azonnal elemezni kezdtem a határozatot. Megdöbbenve láttam, hogy pontosan olyan tartalmú és feladatú írás és kiadvány ez, mint amilyennel, nem akarom durván kifejezni magam az egész spekulatív tőke által uralt gazdasági rendszerben, a pénzüpiaci tőke képviselői hülyének tekintve a fogyasztói társadalmat, tudatosan keverik a közjót, vagyis a társadalomgazdasági és a vele ellentétes profitcélú ágazati stratégia, vagy paradigma kategóriáit. Ezzel mentalista módon a közönség számára fölismerhetetlenné teszik a hozott intézkedések és azok elosztási formációinak irányát és az eredmény elidegenítését. Az uralkodó gyártó és finanszírozó elit részéről, tudniillik ebben az egy ENSZ határozatban több, egyszerűen végrehajthatatlan paradoxon jelenik meg a legnagyobb békességben egymással, mint akármelyik más dokumentumban. Önmagában már az is, hogy, mint már annyiszor, paradigmaváltást hirdet az ENSZ a mezőgazdasági politikában.

Tényleg komolyan lehet ezt venni?

Vagy újra a többihez kell tenni, ahol mindenki megígérte, hogy jó fiú lesz, de a környezetrombolás azóta sem csökken, hanem ütemesebben romlik. Úgy gondolom, hogy nem vehetem

komolyan. Ez pont olyan értéktelen kijelentés egyszerűen azért, mert ahhoz nem kell diplomatának lenni, hogy Einsteinnek azt a törvényét ismerje, mely szerint soha senki még hibát nem javított ki egy olyan rendszerben, amelyből az keletkezett. Teljesen egyértelmű, hogy az agrárpolitika, de az egész jelenlegi agrárvilág is, a pénzüpiaci uralom függőségében és kényszerre alapján létrejött rendszer, amely a saját bőréből nem ugorhat ki anélkül, hogy azonnal profitot ne veszítene, vagy az egész rendszer megbillenne. Ennek következtében elhatározhatja ugyan, hogy holnaptól kezdve nem fog műtrágyát használni, de holnapután már agyonverik, mert nem lesz mit enni. Ez a rendszer ugyanis ilyen rendszer. Ez a rendszer olyan, amelyben a termelés elidegenedik a saját, az embert szolgáló céljától és ahelyett, hogy a közjót, az emberek közmelegedését, boldogulását, túlélését szolgálná, minden erejével és ennek számlájára a profit növelését tartja a legfontosabbnak egy végítélettel fenyegető kockázatú világban. Márpedig a profitot adott helyzetben a spekulatív tőke által kényszerzubbonyként ráerőszkolt szereposztásban így lehet a legjobban növelni, ahogy ezt ma teszik. Ha olyan eljárásra találna, amely a mezőgazdaságot a legszörnyűbb helyzet elé állítaná, de a profitot növelné, nem kétséges, hogy azonnal bevezetnék, még akkor is, ha ember milliárdok pusztulnának éhen ennek következtében. Mint ahogy bevezették a bioenergiát, mint ahogy bevezették

a zöldprogramokat, mint ahogy bevezettek mindent, ami nem a mezőgazdasági minőség és a mezőgazdasági ellátás biztonságát szolgálja, ha az a profit céljával egybeesik. Ezért tehát szólalnia kell tekinteni ezt a kitételet. De ahogy láthatjuk a beszámolóból is és magából a határozatból, az ENSZ maga is jól látja ezt. Elkezd alkudozni, hogy ezt a paradigmaváltást ugyan meg kell csinálni, de azért nem teljesen, hanem nagyon mértéktartóan és csak szelektíven. A kérdés azonban az, hogy lehet egy technológiába, vagy egy rendszerbe szelektíven beavatkozni anélkül, hogy az egész azonnal össze ne omoljon? Ennek következtében mindaddig, amíg az ENSZ nem a saját feloszlásával kezdi a határozatot, nem tudom elhinni, hogy itt bármiféle paradigmaváltás történik, kivéve ha maga a rendszer összeomlik. Mert ezzel is számolni kell. Aki nem látja, hogy a rendszer válság éppen az elmúlt (2013.) évben túljutott a visszavonhatatlanság vízválasztóján az inkább valami mással foglakozzon. Ennek részletezésébe most nem mennék bele. Mindezek fényében azonban nagy szakmai ostromozásomat egyre jelentéktelenebbnek, és sajnos egyre perspektívtalanabbnak, de főleg kivitelezhetetlennek látom. Ugyanis ha a jelenlegi növényvédelmi és agrokémiai vezetés a kezét-lábát törve a hatósági munkára összpontosítana mindent, akkor sem ismerné egyebek közt például a hatósági munka hatékonyságának fokát, mert nincs erre felkészülve. Akkor se lenne képes megjavítani a termelő és a gyártó, a termelő és a fogyasztó, illetve forgalmazó között ma fennálló profitorientált viszonyokat.

Rikkancstól a pszichológusig

Ez pedig nem más, mint az a tény, hogy a termelés folyamatával és a ter-

dr. Nagy Bálint

melés értékstruktúrájával kapcsolatban merő változásokat hajt végre, és az ismereteket is, a tevékenység döntő részét is a termelésről az eladásra irányítja át, mert a profit célú termelési rendszernek ez a tulajdonsága. Ennek pedig két feltétele van. Egy kitűnően, az eladás minden tudományát és tapasztalatát – a rikkancsoktól kezd-

ve a pszichológusokig mindent ismerő – eladás tudomány (szakmai marketing) és egy minél satnyább és minél sikertelenebb, felületesebb, valódi bio-fiziológiai és sejtbilógiai, valamint agro-bio-táplálkozási rendszerfolyamat ismerettel rendelkező termelő, vagy fogyasztó. Valójában ezt is tapasztalhatjuk. Miközben például szá-

mos termelési versenyt nyerő gazdának, halvány sejtelve sincsen arról a folyamatról, amely a valódi minőséget, tehát az elsődleges pigment által kvantumenergia szinten katalizált energiát szolgáltatja, de kitűnően ismeri a traktor összes alkatrészét és a forgalmazással kapcsolatos minden protokolláris kapcsolatot. Nagyon sokszor ezzel a felületes ismerettel többet nyer, vagy egyáltalán nyer valamit a termelésen, ha a kapcsolati tőkije a társadalmi terheit igyekszik könnyíteni. Az ilyenformán látszólagos szakmának önmagát annak tudatában kell átértékelnie, hogy a relatív, tehát csak a szervezeten belül lévő belső anomáliák felszámolása sem hozhat átütő, átfogó eredményt a talaj tápanyag gazdálkodás terén. Mindezt figyelembe véve úgy gondolom, hogy olyan termelésre van szükség, amelynek célja közvetlenül a társadalmi haszon. Ez pedig nem a GDP-be, hanem a nettó-termelésben és önköltségben tükröződik. Amelynek képviselője az ember! a közjó! a társadalomgazdaság! és nem a spekulatív tőkepiac, a blöff-szolgáltató banki oligarcha profitjának nagysága. Ehhez teljesen új, a valódi minőségi értékeket alapul vevő termelésre van szükség, amelynek célja közvetlenül a fogyasztó, tehát ahol a fogyasztó nem ezer kilométerekre egy fogalom, hanem ahol közvetlen kapcsolatban a napi erkölcsi és anyagi elszámolás partnerévé teszi, és addig tart, amíg ez a viszony fennáll. Ezért vagy teremtünk a termelő és fogyasztó között ilyen viszonyt, vagy az erőfeszítések tulajdonképpen csak formálisak és ezért hiábavalók. Igazán nem akarok most itt politikába bocsátkozni, de azt gondolom, hogy a szakterületek és benne a talajoltásra használt baktériumtenyészetek fermentoiipari előállításának, termesztésének csak az le-

het a megalapozott útja, hogyha olyan viszonyok közé kerül, amelynek érdeke, hogy kontroll alatt tartsa és olyan mértékben előzze meg a belőle származó veszélyeket, valamint hasznosítsa a belőle származtatható előnyöket, amelyek az emberiség javát, és nem a profit mindenáron való növelését szolgálják.

Meddig tart a szubszidiaritás?

Ennek kapcsán ismételtelen tiltakozni szeretnék az ellen, hogy a politika a polgárt is meg az embert is sokszor birkanyájnak tekinti és mindezt úgy teszi, hogy a valódi értékteremtő célú, természetesen nyugvó gazdálkodás kategóriáját összekeveri a profitorientált gazdálkodás cselekvési programjaival. Ebben egyik oldalról blikkfangosan megállapítja, hogy nincs hatékonyabb rendszer, mint a szubszidiárius döntési rendszer, ahol a döntések ott történnek, ahol a dolgok léteznek. Ezt éppen az elmúlt hetekben országunk első vezető embere fogalmazta meg egy beszédében, amikor elmondta, hogy a nemzeti kormányok, mint helyi döntő- és képviselői szervek, sokkal hatékonyabban tudnak vezetni egy válság időszakában, mint a globális, vagy csak nemzetközi tőkeérdekeltség egységének vezetői, mert a szubszidiaritás törvénye alapján ők vannak közelebb magához a folyamathoz. Tisztelettel megkérdezném, miért állt itt meg? Tudniillik ez a helyi közösségekre, a vidékre, a falusi önkormányzatokra, és ami a legfontosabb és örök alapja ennek a törvénynek, a családig visszamenőleg is érvényes. Sőt, oda érvényes igazán. Rossz előjele a jövőnek a jó apa, jó király, jó lsten szubszidiaritás folyamata a királynál összpontosul, vagy megakad.

Minden letűnt civilizáció alkonya ezt bizonyítja. Ezért aggasztónak tartom, hogy mindenkinek visszaadták egy részét, vagy egészét annak a vagyonnak, amit a rendszerváltozás után az államtól, meg a kommunista közösségektől visszavettek csak egyetlen társadalmi közösségnek, a községnek nem. Az egyháztól kezdve egészen a kutyatenyésztők szervezetéig, mindenki másnak, csak a községnek nem, miközben nem győzték eleget hangsúlyozni, hogy ez a szegény község, a funkcióihoz megfelelő anyagi háttérrel nem rendelkezik, ezért elveszünk tőle mindent, óvodát, iskolát, templomot, vasutat és még sorolhatnám, de továbbra is tartozunk nekik másfélmillió katasztrális hold községi, közbirtokosi és egyházi területtel. Vajon hogyha ez ott lenne, például a támogatott nagybirtokok – mondjuk a Csányi birodalom kezelése – helyett, akkor a társadalomra vonatkozóan a szubszidiaritás törvénye nem jobban és szabadabban hatna-e? Ezért miközben őszintén kívánom, hogy az a szakmai igénytelenség, amelyet a marketingtudás a szakmánkra ráöntött, mint a ködöt, minél jobban csökkenjen és helyettük a valódi ismeretek, a valódi növényfiziológiai, táplálkozásközösségi ismeretek kerüljenek előtérbe. Az a véleményem, hogy a részleges erőfeszítések hatékonysága csak a családi jellegű gazdálkodási egységek ágazati pontosságával, gyarapodásával és erősödésével fog nőni. Ezek önmagukban szűrni fogják a közjó célú ismereteket, amelyek mivel a termelést tekintik a közérdek megalapozott kiszolgálásának és a GDP globális számvetési rendszer cilianderében manipuláló monetáris, tőkepiaci pályázati stb. mentalistákat minden bukott civilizáció végső fázisában megismételtelen a piactéren feláldozzák.

drip.